

สรุปข่าวเศรษฐกิจรายสัปดาห์
ประจำวันที่ 30 มิถุนายน – 4 กรกฎาคม 2568
จัดทำโดยสำนักงานที่ปรึกษาฯ ประจำกรุงโตเกียว

1

รายงานดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจของภาคการผลิตญี่ปุ่น พ้นตัวครั้งแรกในรอบสองไตรมาส

ธนาคารแห่งชาติญี่ปุ่น (Bank of Japan: BOJ) เปิดเผยรายงานดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจ (Tankan Survey) หรือรายงานแสดงผลการสำรวจความเห็นของผู้ประกอบการญี่ปุ่นต่อสภาวะธุรกิจ ประจำไตรมาสที่ 2/2568 (เดือนเมษายน ถึง เดือนมิถุนายน 2568) ว่า ดัชนีความเชื่อมั่นของบริษัทขนาดใหญ่ในภาคการผลิต ปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า 1 จุด จาก +12 จุด เป็น +13 จุด นับเป็นการปรับตัวเพิ่มขึ้นครั้งแรกในรอบสองไตรมาส เนื่องจาก การฟื้นตัวของอุตสาหกรรมโลหะ ที่มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าถึง 15 จุด จาก -18 จุด เป็น -3 จุด อันเป็นผลจากการปรับตัวลดลงของราคาวัตถุดิบในการผลิต แต่อย่างไรก็ดี ดัชนีความเชื่อมั่นของภาคอุตสาหกรรมรถยนต์กลับปรับตัวลดลงครั้งแรกในรอบสามไตรมาสที่ 1 จุด จาก +9 จุด เป็น +8 จุด อันเป็นผลจากมาตรการภาษีศุลกากรของสหรัฐฯ นอกจากนี้ ในส่วนของดัชนีความเชื่อมั่นของบริษัทขนาดใหญ่ที่ไม่ใช่ภาคการผลิต มีการปรับตัวลดลง 1 จุด จาก +35 จุด เป็น +34 จุด ซึ่งสูงกว่าการคาดการณ์ของ BOJ ที่ +28 จุด นับเป็นการปรับตัวลดลงครั้งแรกในรอบสองไตรมาส เนื่องจาก การปรับตัวเพิ่มขึ้นของราคาสินค้า ทำให้การบริโภคชะลอตัวลง ประกอบกับการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเริ่มชะลอตัวลง โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจประเภทค้าปลีก โรงแรมและร้านอาหาร ที่ดัชนีความเชื่อมั่นปรับตัวลดลง 3 จุด และ 1 จุด ตามลำดับ

ทั้งนี้ รายงานดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในไตรมาสที่ 2/2568 เป็นผลการสำรวจครั้งแรกหลังจากที่รัฐบาลของนายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ประกาศใช้มาตรการภาษีศุลกากรนำเข้าต่อญี่ปุ่น และประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ส่งผลให้ยังมีความไม่แน่นอนสูง แต่อย่างไรก็ดี การผลกระทบด้านทุนที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นไปยังผู้บริโภค ผ่านการขึ้นราคาสินค้าและบริการ ทำให้รายได้และผลกำไรของภาคเอกชนยังคงอยู่ในระดับที่ดี และเป็นแรงหนุนให้ดัชนีความเชื่อมั่นฟื้นตัวขึ้นในบางภาคส่วน นอกจากนี้ รายงานดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ BOJ จะใช้ประกอบการพิจารณาปรับนโยบายทางการเงิน ในการประชุมคณะกรรมการ BOJ ที่จะจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 30 – 31 กรกฎาคม 2568 นี้ด้วย

2

จีนประกาศยกเลิกคำสั่งห้ามนำเข้าอาหารทะเลจากญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการ

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2568 รัฐบาลจีนได้ประกาศอนุญาตให้นำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารทะเลจากญี่ปุ่นอีกครั้ง หลังจากที่ได้ประกาศห้ามนำเข้าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวทั้งหมดที่ผลิตในประเทศญี่ปุ่น หลังจากญี่ปุ่นได้เริ่มปล่อยน้ำเสียปนเปื้อนสารกัมมันตรังสีที่ผ่านการบำบัดและเจือจางเพื่อลดระดับสารกัมมันตรังสีแล้ว จากโรงงานนิวเคลียร์ฟูกูชิมะที่ 1 ลงสู่มหาสมุทรแปซิฟิก ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2566 ที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ดี จีนยังคงยกเว้นการนำเข้าผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่ผลิตในจังหวัดฟูกูชิมะ จังหวัดมียางิ จังหวัดอิบะระกิ จังหวัดโทะซึจิ จังหวัดกุมมะ จังหวัดไซตามะ จังหวัดชิบะ กรุงโตเกียว จังหวัดนงะโนะ และจังหวัดนิกะตะ ซึ่งทั้ง 10 จังหวัดเป็นพื้นที่ที่จีนได้กีดกันการนำเข้ามาตั้งแต่เดือนมีนาคม 2554 หรือปีที่ญี่ปุ่นประสบกับเหตุการณ์แผ่นดินไหวและคลื่นสึนามิในภูมิภาคโทโฮคุ ซึ่งเป็นสาเหตุของอุบัติเหตุที่โรงงานไฟฟ้าพลังงานนิวเคลียร์ที่จังหวัดฟูกูชิมะ อย่างไรก็ดี นายคาซุฮิโกะ อาโอกิ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น เผยว่า ยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่า การส่งออกอาหารทะเลญี่ปุ่นจะฟื้นตัวมากขึ้นเพียงใด แต่ในขณะนี้ จีนมีความต้องการอาหารทะเลจากญี่ปุ่นสูง อาทิ ปลิงทะเล ดังนั้น รัฐบาลจึงคาดการณ์ได้เพียงว่า การส่งออกอาหารทะเลจากญี่ปุ่นไปจีนจะฟื้นตัวขึ้นในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นกำลังเรียกร้องให้จีนยกเลิกคำสั่งห้ามนำเข้าอาหารทะเลจาก 10 จังหวัดข้างต้นด้วย

3

รัฐบาลญี่ปุ่นได้กำไรจากการขายข้าวสำรอง ในขณะที่ ปธน. สหรัฐฯ แสดงความไม่พอใจ
ที่ญี่ปุ่นไม่นำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ

จากการคำนวณรายรับรายจ่ายจากการปล่อยข้าวสำรองจากคลังของรัฐบาล ผ่านการประมูลในช่วงเดือนมีนาคม ถึง เดือนเมษายน 2568 พบว่า รัฐบาลมีกำไรสุทธิที่ 3.73 แสนล้านบาท เนื่องจาก การจำหน่ายข้าวสำรองให้กับผู้ประกอบการ ผ่านการประมูล ทำให้รัฐบาลสามารถจำหน่ายในราคาที่สูงกว่าราคาซื้อของรัฐบาล แต่วิธีนี้กลับไม่สามารถช่วยให้ราคาขายปลีกปรับตัวลดลงแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ในเดือนพฤษภาคม 2568 รัฐบาลได้เปลี่ยนวิธีการปล่อยข้าวสำรอง โดยการขายผ่านสัญญาโดยตรง ซึ่งรัฐบาลสามารถกำหนดราคาขายให้อยู่ในระดับต่ำได้ และเอื้อให้ผู้ประกอบการสามารถปรับลดราคาขายปลีกได้เช่นกัน ส่งผลให้รัฐบาลขาดทุนที่ 4.4 พันล้านบาท แต่วิธีนี้กลับได้ผลเป็นอย่างมาก โดยราคาข้าวสารในญี่ปุ่นในสัปดาห์ที่สองของเดือนมิถุนายน 2568 ปรับตัวลดลงมาอยู่ที่ระดับ 3,000 เยนครั้งแรกในรอบสามเดือน

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2568 นายโดนัลด์ ทรัมป์ ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ได้โพสต์ข้อความผ่านโซเชียลมีเดียว่า นายทรัมป์เคารพญี่ปุ่นอย่างยิ่ง แต่ญี่ปุ่นปฏิเสธที่จะยอมรับข้าวจากสหรัฐฯ แม้ญี่ปุ่นกำลังประสบกับภาวะขาดแคลนข้าวอย่างหนักอยู่ก็ตาม ดังนั้น สหรัฐฯ จะแค่ส่งจดหมายไปหาญี่ปุ่น และยินดีที่จะมีญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าไปอีกหลายปี ซึ่งข้อความดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงความไม่พอใจของนายทรัมป์ และแรงกดดันต่อญี่ปุ่นให้ขยายการนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ แต่อย่างไรก็ดี นายโยชิมาสะ ฮายาชิ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น กล่าวว่า รัฐบาลญี่ปุ่นจะไม่ยอมให้ภาคเกษตรกรรมของประเทศต้องเสียประโยชน์จากการเจรจาการค้ากับสหรัฐฯ และได้ปฏิเสธที่จะพูดถึงข้อความของนายทรัมป์โดยตรง แต่ย้ำว่า รัฐบาลจะเจรจากับสหรัฐฯ เพื่อหาข้อตกลงที่ให้ผลประโยชน์ที่ดีที่สุดต่อทั้งสองประเทศต่อไป

แต่อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2568 นายทรัมป์ ได้กล่าวถ้อยคำที่แสดงถึงความไม่พอใจต่อประเด็นการนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ และการขาดดุลการค้าญี่ปุ่นจากการนำเข้ายานยนต์ หลังจากที่ถูกถามเกี่ยวกับประเด็นการขยายเวลาการยุติการเก็บภาษีชั่วคราว 90 วัน ว่า ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่แข็งข้อมาก และสหรัฐฯ จะส่งจดหมายหาญี่ปุ่น โดยกล่าวว่า ญี่ปุ่นไม่สามารถทำตามสหรัฐฯ ต้องการได้ ดังนั้น สหรัฐฯ จึงจะปรับเปลี่ยนอัตราภาษีศุลกากรนำเข้าจากญี่ปุ่นเพิ่มอีก ถึงร้อยละ 30 หรือร้อยละ 35 หรือตามที่สหรัฐฯ กำหนด